

ఒట్టు ప్రశ్నల సంఖ్య : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ఒట్టు ముద్రిత పుటల సంఖ్య : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

సంకేత సంఖ్య : **462-L (RS)**
Code No. : **462-L (RS)**

డి.ఎల్.ఎడ్. ద్వితీయ వರ್ష
D.El.Ed. SECOND YEAR
కలికేయన్న అనుకూలీసువుడు — సమాజ విజ్ఞాన
(ఐచ్ఛిక విషయ)
FACILITATING LEARNING — SOCIAL SCIENCE
(**OPTIONAL**)

(తేలుగు భాషాంతర)
(Telugu Version)

(పరిష్కృత పఠ్యవస్తు)
(**Revised Syllabus**)

దినాంక : 15. 10. 2020]
Date : 15. 10. 2020]

సమయ : బేళగ్గే 10.00 రింద మధ్యాహ్న 1.00 రవరేగే]
Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[గరిష్ఠ అంకగళు : 60
[Max. Marks : 60

అభ్యర్థియ నోంఢరణీ సంఖ్యే

Register Number of the Candidate

భాగము - I

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు పర్యాయ జవాబులివ్వడమెనది. ఏదేని సరెన ఒక జవాబును మాత్రం ఎన్నుకుని రాయండి. ప్రశ్నలన్నియూ తప్పనిసరి : $10 \times 1 = 10$

- ఒక విద్యార్థి గడించదగు పాఠశాలా అనుభవాల సంగ్రహణం
(A) ఉపాధ్యాయులు (B) తరగతులు
(C) పరీక్షలు (D) విద్యాప్రణాళిక
- మస్తిష్క మధనంయొక్క (మెదడుకుమేత) ప్రధాన లక్ష్యం
(A) తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని సమర్థించుకొనుట
(B) పరిచిత సన్నివేశంలో వివరాలను ఉపయోగించుట
(C) పూర్వజ్ఞానాన్ని తెలిసికొనుట
(D) నూతన ఆలోచనలకు నాందిపల్కుట

3. జ్ఞానాత్మక వలయంలో బ్లూమర్ గారి పరిష్కృత వర్గీకరణంలోగల నిర్ణీత ఉప-కేటగరీలు
 (A) పందొమ్మిది (B) ఆరు
 (C) నాలుగు (D) మూడు
4. వ్యంగ్య చిత్రాలు, మానసిక మ్యాప్లు, చిత్ర ఉక్తలేఖనం ఇవి కింది వాటిలో దేనికి ఉదాహరణలు
 (A) సమస్య సాధన పద్ధతి (B) దృశ్య తంత్రాలు
 (C) సముదాయాధారిత బోధన (D) ప్రత్యక్ష బోధన
5. ప్రతిఫలన సంచికయొక్క ఫలితము
 (A) తరగతి నిర్వహణలోని ఉత్తమ అంశాలు, దోషాలు, సలహాలు
 (B) చర్యాత్మక పరిశోధన
 (C) కలుపుగోలు విద్య
 (D) పాఠ్యప్రణాళిక / పాఠ్య పథకము
6. సమాచార మరియు సంవహన సాంకేతికపరిజ్ఞానయొక్క సంక్షిప్త రూపం
 (A) అంతర్జాల జాలము (B) చిత్రాత్మక సంఘటకం
 (C) మల్టిమీడియా (D) కంప్యూటర్ మెషిన్
7. విద్యార్థులకు వివిధ రకాల కృత్యాలు, ప్రయోగాత్మక కార్యాలు, పునరావలోకన కార్యాలు మరియు స్వీయ-మూల్యాంకనానికే మీరు సూచించెడి పుస్తకం
 (A) బాలసాహిత్యం (B) వర్క్ బుక్
 (C) దినపత్రికలు (D) పాఠ్యపుస్తకం
8. భూమియొక్క సహజమైన మరియు వాస్తవికతను సూచించెడు రూపమే
 (A) చార్టులు (B) చిత్రపటాలు
 (C) మ్యాప్లు (D) గ్లోబు
9. ఎప్పుడైనా విద్యార్థుల ప్రవర్తన నిరంతరత రూపంలో ఉన్నప్పుడు ఉపయోగించెడి మూల్యాంకన సాధనం
 (A) దర్జామాపని (B) చెక్ లిస్ట్
 (C) వృత్తాంత రికార్డులు (D) పోర్టుపోలియో
10. పెద్ద పెద్ద అక్షరాలు ముద్రించబడిన ప్రశ్నాపత్రంయొక్క ఉపయోగం
 (A) మానసిక దోషం / సమస్య (మానసిక బదిరులకు) గల విద్యార్థులకు
 (B) ఆర్థిక సమస్యగల విద్యార్థులకు
 (C) దృష్టిదోషంగల విద్యార్థులకు
 (D) కలుపుగోలు తరగతి విద్యార్థులకు (సమ్మిళిత విద్య)

భాగము - II

కింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు జవాబును క్లుప్తంగా అరపేజీకి మించకుండా రాయండి : $5 \times 2 = 10$

11. సమాజ విజ్ఞానము ఒక కళయా లేదా విజ్ఞానమా ?
12. చరిత్ర అభ్యసనంయొక్క ఉపయోగాలను పరిశీలించండి.
13. సముదాయాధారిత బోధనాభ్యాసంలో క్షేత్ర అధ్యయనంయొక్క ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.
14. NCF - 2005 లో తెలిపినట్లు సమాజ విజ్ఞానపు అధ్యయనంయొక్క లక్ష్యాలను వివరించండి.
15. నవలలు ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల విద్యార్థులకు సమాజ విజ్ఞానం అభ్యసనకు పూరకవాచకాలు. మీ అభిప్రాయం తెల్పండి.
16. సమాజ విజ్ఞాన సంపన్నుల గదిని బోధనా సన్నివేశానికి ఎలా ఉపయోగించుకోగలరు ?
17. రాయుటకు వీలుకాని విద్యార్థులకు లేఖకుణ్ణి (Scribe) ఎంపిక చేయడానికి మీ సిఫార్సులేమిటి ?
18. నిరంతర మరియు సమగ్ర మూల్యాంకనంయొక్క అనుష్ఠానికి ఎదురగు అడ్డంకులను గుర్తించండి.

భాగము - III

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు పర్యాయ ప్రశ్న ఇవ్వడమొనగి వాటిలో (a) లేదా (b) లలో ఒకదానికి మాత్రం జవాబు రాయండి. జవాబు ఒక పేజీకి మించరాదు : $8 \times 5 = 40$

19. a) సమాజ విజ్ఞానం అనగానేమి ? సమాజ విజ్ఞానంలోగల అధ్యయనపు దశలేవి ?

లేదా

- b) పాఠశాల విద్యలోసమాజ విజ్ఞానపు ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.

20. a) చరిత్ర మరియు పౌరనీతిశాస్త్రాల నడుమగల సహసంబంధంను వివరించండి.

లేదా

- b) పౌరనీతిశాస్త్రం బోధించేడి అధ్యాపకులు గుర్తుంచుకోవాల్సిన అంశాలను తెల్పండి.

21. a) విస్తృతం (విస్తరణ) దశలో చేపట్టదగు కృత్యాలను సూచించండి.

లేదా

- b) సమస్య పరిష్కార విధానంలో సమాజ విజ్ఞానం సమస్యనొకదాన్ని పరిష్కరించుటకు సోపానాలను సూచించండి.

22. a) సమ్మిళిత విద్య తరగతిలో మీరు ఉపయోగించుకోదగిన ఒక పాఠ్యపథకము (Lesson plan) సమూహాను రచించండి.

లేదా

- b) సమాజ విజ్ఞానపు అభ్యసనలో విమర్శనాత్మక విద్యాశాస్త్రం యొక్క పాత్రను ఉదాహరణలతో తెల్పండి.
23. a) ముదిత వనరుల ప్రాముఖ్యత మరియు ప్రయోజనాలను చర్చించండి.

లేదా

- b) భూగోళశాస్త్రంను బోధించునపుడు భూచిత్రపటాల అర్థం, రకాలు మరియు ఉపయోగాన్ని గూర్చి చర్చించండి.
24. a) సమాజ విజ్ఞానం అధ్యయనంలో అంతర్జాలమును ఎలా పొందుపరచుకోగలరు ?

లేదా

- b) ఎటువంటి సందర్భాలలో సమాజ విజ్ఞాన బోధకులు స్థానిక పురాతత్వ వస్తువుల మూలాధారాలను ఉపయోగించుకోవచ్చు ?
25. a) సాధనా పరీక్షలు అనగానేమి ? సాధనా పరీక్షల ద్వారా విద్యార్థులకు మరియు పోషకులకు గల ప్రయోజనావేయిటి ?

లేదా

- b) లక్ష్యాత్మక విధాన ప్రశ్నలు అనగానేమి ? ఏవేని నాలుగు లక్ష్యాత్మక విధాన ప్రశ్నలకు ఉదాహరణలు తెల్పండి.
26. a) సమాజ విజ్ఞాన విషయానికి సంబంధించి ప్రశ్నపత్రిక ప్రణాళిక (బ్లూప్రింట్)ను తయారుచేయండి. ప్రశ్నపత్రిక ప్రమాణిక (బ్లూప్రింట్) యొక్క ప్రాముఖ్యతను విశ్లేషించండి.

లేదా

- b) డిక్ మరియు కేరెగారు సూచించినట్లు విలువలు, మనోభావాలు మరియు కార్యనిర్వహణల మూల్యాంకనానికి ఐదు దశలను విశ్లేషించండి.